

ULUSLARARASI AMİSOS DERGİSİ THE JOURNAL OF INTERNATIONAL AMİSOS

Cilt/Volume 2, Sayı/Issue 3 (Aralık/December 2017), ss./pp. 191-195

DOI:

ISSN: 2587-2222 / e-ISSN: 2587-2230

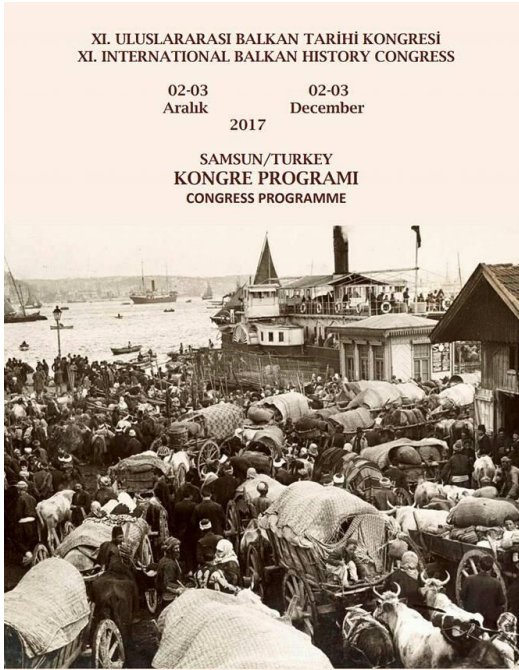

Haber / News

Geliş Tarihi/Received: 13. 12. 2017
Kabul Tarihi/Accepted: 26. 12. 2017

XI. ULUSLARARASI BALKAN TARİHİ KONGRESİ XI. INTERNATIONAL BALKAN HISTORY CONGRESS 02-03 ARALIK 2017 - SAMSUN-TURKEY

İsmail ERCAN*

XI. ULUSLARARASI BALKAN TARİHİ KONGRESİ
XI. INTERNATIONAL BALKAN HISTORY CONGRESS

02-03 Aralık 2017 02-03 December

SAMSUN/TURKEY
KONGRE PROGRAMI
CONGRESS PROGRAMME

Türk Tarih Kurumu (Turkish History Association), Ondokuz Mayıs University, SOTOD (Studies of the Ottoman Domain), Samsun Büyükşehir Municipality, İlkadım Municipality, Tekkeköy Municipality, Karadeniz Rumeli Dernekleri Federasyonu (Black Sea Balkan Non Governmental Organizations), TİKA ve Samsun Mübadele Derneği'nin (Samsun Ex-Change Migration Office) ortak çalışmalarıyla düzenlenen "Balkanlar ve Savaş" konulu uluslararası nitelikteki kongre 02-03 Aralık 2017 tarihleri arasında Samsun İli İlkadım İlçesi Şehit

* Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Bölümü, Yüksek Lisans Öğrencisi, E-posta: ismail.ercan.1955@gmail.com

Ömer Halis Demir Salonu'nun da gerçekleştirilmiştir. İki gün süren etkinliklerde içlerinde yurt içi ve yurt dışındaki farklı üniversitelerden akademisyen ve serbest araştırmacıların bulunduğu 10'u yabancı olmak üzere 50 bilim insanı bildirimlerini sundu. Kongreye ayrıca davetli olarak Samsun Valisi Osman Kaymak, Samsun Milletvekilleri, OMÜ Rektör Yardımcısı Prof. Vedat CEYHAN, belediye başkanları ve sivil toplum kuruluşları temsilcileri katıldı.

Kongrede Tarih, Arkeoloji, Sosyoloji, Psikoloji, Edebiyat, Halk Bilimi, Sanat Tarihi konularında 10, ayrıca açılış, özel, değerlendirme ve kapanış olmak üzere toplamda 14 oturum düzenlendi. Yabancı katılımcıların sunumları simultane olarak Türkçe'ye çevrildi. Bu etkinliğin Balkanlardan çok sayıda mübadilin geldiği şehir olan Samsun'da düzenlenmesi kongreyi daha da anlamlı kılmıştır. Bu kongrenin düzenlenmesi Balkan araştırmalarına yer vermek, Balkanlar'daki siyasi, toplumsal ve kültürel sorunlarına değinmek ve bu konularda çözüm önerileri sunmayı amaç edinmiştir. Kongreye çok değerli ve her biri kendi alanlarında önemli bilim insanları katılmış ve bildirimlerini sunmuşlardır. Bu bildirimler ileride uygulanabilecek devlet yada hükümet politikaları için birer referans kaynak olabilecek şekildedir. Ayrıca bildirimler en kısa sürede kitap olarak da basılarak uzmanların istifadesine sunulacaktır.

Kongre, Şebnem ERSOY'un "Selanik ve Göç Yağlı Boya Sergisi" ve Prof. Dr. M. Yavuz ERLER'in "19. yy Osmanlı Karadeniz'inde Denizcilik ve Deniz Vasıtaları Fotoğraf Sergisi"nin açılışı ile başlayıp KARDEF başkanı Kemalettin ALTINSOY'un açılış konuşmasıyla başladı. Altınsoy konuşmasında şunları "Geçmişini unutan ve kültürel mirasını gelecek kuşaklara aktaramayan milletler ve

toplumlar başka kültürlerin etkisine girerek kendini kültürlerini kaybedecek, kültürsüz kalmaya mahkûm olacaklardır. Bu anlamda biz kendi kültür ve tarihimize; Balkanlardan getirdiğimiz kendi kültürel varlığımıza sahip çıktıkça güçlü oluruz, bu yüzden bu tür faaliyetlere önem veriyoruz.” Söyledi.

Açılış konuşmasından sonra başkanlığını Hakan ÇAVUŞOĞLU’nun yaptığı özel oturuma MHP İstanbul Milletvekili Saffet SANCAKLI, Halit EREN, Türk Dünyasından Sorumlu Devlet Bakanı Adnan KAHIL ve tarihçi ve siyasetçi Yusuf HALAÇOĞLU konuk oldu. Oturum da Balkanlar’da son yıllarda gelişen siyasi ve kültürel olaylar ve sorunlar konuşuldu. Kongrenin ilk gününde; Moderatörlüğünü Prof. Dr. Şaban SARIKAYA’nın yaptığı “Balkanlar: Lozan ve Mübadele” başlıklı ilk oturumda 4 tebliği sunulmuştur. Erdoğan ÖZORAL başkanlığında toplanan “Balkanlar: Savaş ve Barış” konulu ikinci oturumda 4 bildiri sunulmuştur. Oturum Başkanlığını Doç. Dr. Nuray ERTÜRK KESKİN’in yaptığı “Balkanlar: Politika ve Toplum” başlıklı üçüncü oturumda 5 tebliğ dinleyicilere aktarılmıştır. Moderatörlüğünü Doç. Dr. Bekir ŞİŞMAN’IN yaptığı dördüncü oturumda “Balkanlar: Din ve Hukuk” başlığı adı altında 4 bildiri sunulmuştur. Ümit İŞLER başkanlığında toplanan ilk günün son oturumunda ise “Balkanlar: Dil ve Kültür” konulu 5 tebliğ sunulmuştur.

Kongrenin ikinci gününde Doç. Dr. Kemal ÖZTÜRK başkanlığında toplanan ilk oturumda “Bakanlar: Türkiye ve Yunanistan” başlığı altında 5 bildiri sunulmuştur. İkinci oturum öncesi Mehmet Ali ÖZ tarafından “Mustafa Kemal Atatürk’ün Soy Ağacı” başlıklı özel sunum yapılmıştır. Prof. Dr. Umut SAKALLIOĞLU moderatörlüğünde toplanan ikinci oturumda “Balkanlar: Savaş ve Barış” konulu 5 tebliğ sunulmuştur. Doç. Dr. Mucize Ünlü başkanlığında toplanan üçüncü oturumda “Balkanlar: Arkeoloji ve Toplum” başlığı altında 4 bildiri sunulmuştur. Bunlar;

Hacettepe Üniversitesinden Prof. Dr. Halime HÜRYILMAZ “**Kalkolitik Çağ Metalürjisinin Doruk Noktasındaki Varna Nekropolü**” başlıklı bildirisinde; günümüzde metallerin işlenmesinde uygulanan tekniklere temel oluşturan Varna mezarlığının altın ve bakır eserlerinin, çok erken bir dönemde bu yörede maden sanatında doruğa ulaşan bir merkezin varlığına işaret ettiğini söylemektedir. Hüryılmaz ayrıca Avrupa uygarlığının doğuşunda etkili bir rol oynayan Varna Nekropolü’nün hazine niteliğindeki buluntularının şüphesiz Mısır ve Mezopotamya’dan bilinenlere kıyasla daha erken tarihlere uzandığını aktarmaktadır.

Nekropol Varna şehrinin 4 km batısında ve Varna Gölü'nün kuzey kıyısına 400 metre uzaklıkta olup Kalkolitik Çağa tarihlendirilmektedir. Nekropolün karakteristik özelliği ölü gömme gelenekleri hakkında bilgi vermesi ve bireylerin yanlarına ya da mezar çukurlarına bırakılan zengin mezar hediyelerdir. Bu özel mezar buluntularıyla Avrupa'nın en eski işlenmiş altın eserlerinin tanınmasını sağlamıştır. Nekropolün bir diğer önemli özelliği ise Avrupa'da Kalkolitik Çağ'da bilinmeyen sembolik mezarların bu merkezde saptanmış olmasıdır.

Zeynep KOÇEL-ERDEM ve H. Arda BÜLBÜL (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi) **“Tekirdağ ve Gelibolu Yarımadası Yüzey Araştırmaları Bulguları Işığında Yunan ve Roma Devirleri'nde Balkanlarla İlişkiler”** başlıklı ortak bildirimlerinde; araştırmalarında elde edilen veriler ışığında bölgenin yerleşim karakterinin Kıta Yunanistan, Batı Anadolu ve Balkanlar ile olan bağlantılarının belirlendiği aktarılmıştır. Bölgenin Neolitik Dönem'den beri hem Anadolu hem de Balkan kültürlerini birleştiren bir kültür yarattığı bilinmektedir. Tüm bu erken dönem verilerinin yanı sıra, söz konusu kültürlerin Hellen ve Roma dönemlerinde nasıl bir şekil aldığı net olarak bilinmemektedir. Bu dönemlerde yakın bölgelerle etkileşimlerin hangi boyutta olduğu, bölgenin kendine özgü yerleşim modellerinin nitelikleri gibi sorulara yanıt aramak amacıyla 2008 yılından beri “Tekirdağ İli Merkez İlçe ve Şarköy İlçeleri ile Çanakkale İli Gelibolu Yarımadası (Thrakya Khersonessos'u) Arkeolojik Yüzey Araştırmaları” adı altında araştırmaları sürdürülmektedir.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Arkeoloji Bölümü'nden Yrd. Doç. Dr. Akın TEMÜR **“Karadeniz'de Grek Kolonizasyonu ve Argonautlar”** başlıklı sunumunda Argonautlar Efsanesi ile Grekler'in Karadeniz Kolonizasyonu arasındaki ilişkiyi değerlendirmiştir. Temür; Karadeniz'de Grek kolonizasyonu hem Anadolu hem de Yunanistan tarihi açısından oldukça önemli bir yere sahip olup özellikle balıkçılık, maden, tahıl, kereste gibi birçok ürün bakımından zengin topraklara ve denizlere sahip Anadolu, nüfusu gittikçe artan ve hammadde yönünden sıkıntı çeken Yunanlılar için bir kurtuluş kapısı olduğunu söylemiştir. Grekler'in kolonizasyon faaliyetlerine M.Ö. 11. yy.'dan itibaren başladıkları, öncelikli olarak Ege ve Akdeniz, daha sonra ise Marmara ve Karadeniz kıyılarını kolonize ettikleri bilinmekle birlikte, genel olarak Karadeniz'deki Grek kolonizasyon hareketlerinin M.Ö. 750 ile 550 yılları arasında ve 200 yıl sürdüğü kabul edilmektedir. Grekler için bu kadar önemli bir olayın tarihi ve edebi metinlere yansımamış olması mümkün

değildir. Özellikle de şairler ve ozonlar tarafından kaleme alınan ve kulaktan kulağa taşınarak yüzlerce yıl varlığını koruyan efsaneler, bu konuda bize önemli bilgiler sunar. Grek mitolojisinde var olan bu efsaneler, Grekler'in Karadeniz kıyıları hakkında M.Ö. 8. yy. sonundan itibaren bilgi sahibi olduklarını gösteren önemli kanıtlardır. Bunlardan biri olan ve Rodoslu Apollonios tarafından, M.Ö. 3. yüzyılda kaleme alınan Argonautlar Efsanesi, İason ve arkadaşlarının altın postu aramak için, Yunanistan'dan Gürcistan'a olan seferini ve karşılaştıkları olayları anlatır. Mitlerin büyük ölçüde tarihi veya coğrafik olayların kişileştirilmiş veya somutlaştırılmış biçimleri olarak düşünüldüğünde, Argonautlar Efsanesi'nin de aslında Grekler'in kolonizasyon hareketlerinin edebiyata aktırılmış bir biçimi olabileceği Temür tarafından dinleyicilere aktarılmıştır.

Yrd. Doç. Dr. Davut YİĞİTPAŞA ve Osman ÖZTÜRK'ün **“Demir Çağı'nda Balkanlar'ın Anadolu'ya Etkileri Üzerine Genel Bir Bakış”** başlıklı sunumlarında özet olarak şunları aktarmışlardır; Balkanlar ve Anadolu arasında Neolitik dönemden itibaren başlayan kültürel ve siyasi etkileşim, Geç Kalkolitik Çağ'la birlikte ticari anlamda açıklık kazanmaya başlamıştır. Troas bölgesi üzerinden Anadolu'ya açılan Balkanlı tüccarlar başta Batı Anadolu bölgesi olmak üzere; İç Anadolu, Karadeniz ve Akdeniz bölgesinde bu kültür alışverişinin artmasına öncülük etmişlerdir. Bu bağlamda tarihsel süreci oldukça erkene giden Balkan-Anadolu ilişkileri, Demir Çağı sürecinde (M.Ö. 1200-330) diğer dönemlerden daha farklı olarak birçok alanda çok daha yoğun bir şekilde yaşanmıştır. Tarihte hiçbir zaman tam anlamıyla kendi kimliğini kaybetmeyen Anadolu, M.Ö. 1200'lerin başında büyük dalgalar halinde başlayan ve arkeolojik verilerin sustuğu yaklaşık 400 yıllık bir göç hareketinin (ekonomik, askeri, siyasi ve nüfus artışlı sebepli) odak noktası haline gelmiştir. Deniz kavimleri göçü adı altında oluşan bu *karanlık çağ?* dan sonra Anadolu'da yeni bir kültürle Batı etkili uygarlıklar (Traklar, Frigler, Muşkiler, Lidyalılar, Misiler) doğmuştur. Bu uygarlıklar Anadolu'ya kendi ölü gömme geleneklerini (tümülüs), çanak çömleğini (yumrucuklu çanak çömlek) ve mimarisini getirmişlerdir.

Prof. Dr. Hasan Tahsin KEÇELİGİL moderatörlüğünde “Balkanlar: Sanat ve Kültür” başlıklı dördüncü oturumda 4 tebliğ sunulmuştur. Prof. Dr. Güven ÖNBİLGİN'in başkanlığında toplanan oturumda “Balkanlar: Şehir ve Politika” başlığı altında 5 bildiri sunulmuştur. Kongre değerlendirme oturumu ile son bulmuştur.